

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judcători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Petca Semion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe

Petca Semion Isache, născut la 27 aprilie 1956, originar și domiciliat în s. Holercani, r-nul Dubăsari.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.11.2015 - 11.04.2016 (prima instanță);
2. 05.05.2015 - 31.05.2016 (instanța de apel);
3. 28.10.2016 - 25.01.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Dubăsari din 11 aprilie 2016, Petca Semion Isache a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.27,145 alin.(1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani.

Petca Semion Isache a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, i s-a stabilit definitiv lui Petca Semion Isache pedeapsa de 10 (zece) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Petca Semion a fost condamnat pentru faptul că dânsul, la 06 octombrie 2014, aproximativ la ora 17:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, avînd scopul de a se răfui cu Șeptelici Andrei Demian pe care î-l suspecta că i-a sustras bunuri, a pătruns ilegal fără consimțămîntul acestuia în domiciliul amplasat în s. Holercani, r-nul Dubăsari, unde

ultimul se afla la acel moment împreună cu vecina sa Petraș Valentina Petru.

Tot el, la 06 octombrie 2014, aproximativ la ora 17:00, aflându-se în casa lui Șeptelici Andrei Demian, din s. Holercani r-nul Dubăsari, cu scopul omorului, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu o bucată de lemn în regiunea capului, organ vital important. În continuare cu același scop, a luat din odaia unde se aflau un ciocan cu care i-a aplicat victimei lovituri peste diferite regiuni ale corpului. După care, văzînd că Șeptelici Andrei Demian și-a pierdut cunoștința, iar ciocanul s-a deteriorat, în vederea realizării intenției infracționale de a-l omorî pe acesta a luat un cuțit de bucătărie cu care i-a aplicat intenționat o lovitură în regiunea submandibulară. Astfel, cauzîndu-i lui Șeptelici Andrei în rezultatul acțiunilor sale violente leziuni corporale sub formă de plagă în regiunea mentală, traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, plagă contuză pe cap, echimoze pe spate, care conform raportului de expertiză medico-legală 463 D din 08.12.2014, se califică ca leziuni corporale ușoare. În continuare, văzînd că Șeptelici Andrei nu prezintă semne de viață, considerînd că l-a omorît, a părăsit casa victimei, astfel, din motive independente de voința sa și anume falsa impresie că a realizat infracțiunea de omor, dar și acordarea în mod urgent a ajutorului medical victimei, decesul nu a survenit, iar Șeptelici Andrei și-a revenit deja în secția de reanimare a Spitalului raional Criuleni, adică fapta infracțională nu și-a produs efectul.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului Petca Semion, prin care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărîri prin care ultimul să fie achitat din motiv că, faptele nu întrunesc elementele componenței de infracțiune de care a fost condamnat inculpatul.

În motivarea cererii sale apelantul a considerat că, acuzarea adusă inculpatului este neîntemeiată și nefondată, fără probarea legală a acțiunilor inculpatului ce ar dovedi cu certitudine comiterea infracțiunii prevăzute la 27, 145 alin. (1) Cod penal, iar prin raportul de expertiză medico-legală nr. 369 din 20.10.2014 nu se confirmă faptul, că Șeptelici Andrei s-a aflat inconștient și leziunile corporale care se califică ca vătămare ușoară nu pot confirma intenția lipșirii de viață, ori tentativa de omor a lui Șeptelici Andrei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, a fost respins apelul avocatului Tripac Vasile în numele inculpatului Petca Semion, ca fiind nefondat și menținută sentința.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Petca Semion a săvârșit infracțiunea imputată lui, prevăzută de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că vina inculpatului Petca Semion în comiterea tentativei de omor a fost demonstrată pe deplin de următoarele probe, care au respins argumentele apelantului, după cum urmează: declarațiile părții vătămate Șeptelici Andrei, martorului Petraș Valentina, martorului Chiriac Ana, martorului Sandu Maria.

De asemenea, instanța de apel a considerat că vina inculpatului Petca Semion în comiterea infracțiunii imputate, a fost pe deplin dovedită și de următoarea sistemă de probe și documente, cum ar fi:

- plângerea părții vătămate Șeptelici Andrei Demian prin care a solicitat să fie atras la răspundere penală Petca Semion Isache, pentru că la 06.10.2014, a intrat fără consimțământul său în gospodăria sa situată în s. Holercani, r-nul Dubăsari și l-a agresat fizic (Vol. I, f. d. 4);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.10.2014, cu imaginile foto anexate, prin care s-a cercetat gospodăria lui Șeptelici Andrei Demian din s. Holercani, r-nul Dubăsari, în cadrul căreia s-au depistat și ridicat urme de lichid de culoare brună roșietică asemănătoare cu sângele, un ciocan sărit din coada de lemn și un cuțit (Vol. I, f. d. 6-10);

- procesul-verbal de examinare a cuțitului de bucătărie și ciocanului de fier cu coada din lemn, ridicate prin cercetarea efectuată la 06.10.2014 cu imaginile foto anexate, pe care Șeptelici Andrei Demian în ședința de judecată le-a recunoscut ca fiind din gospodăria sa, acestea fiind folosite de Petca Semion Isache ca arme la comiterea infracțiunii (Vol. I, f. d. 22-24);

- rapoartele de expertiză medico-legală nr.369 D din 16.10.2014 și nr.463 din 06.11.2014, conform cărora la examinarea medico-legală a părții vătămate Șeptelici Andrei Demian au fost depistate leziuni corporale sub formă de : traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, plagă contuză pe cap, echimoze pe spate, care au fost produse cu un corp contondent, iar plaga din regiunea mentală cu un corp tăietor, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce duc la dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare ușoară. Leziunile corporale puteau fi cauzate prin aplicarea mai multor lovituri, inclusiv cu un ciocan de fier sau alt corp contondent, iar plaga submandibulară cu un cuțit sau alt corp tăietor. Leziunea corporală sub forma de plagă submandibulară este ireparabilă fără intervenție chirurgicală (Vol. I, f. d. 29-30, 44-45);

- corpurile delictate anexate la dosarul penal prin ordonanță din 17.10.2014: un cuțit de bucătărie și un ciocan din fier ridicat la 06.10.2014, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictate a Inspectoratului de Poliție Dubăsari (Vol. I, f. d. 25).

Instanța de apel a conchis că, toate probele prezentate de acuzatorul de stat au fost analizate și examinate minuțios de către instanța de judecată, cu respectarea principiului apărării și contradictorialității. În conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, din punct de vedere al coroborării lor, deduce existența intenției în comiterea acțiunilor infracționale și vinovăția

inculpatului în faptele imputate.

Instanța de apel a conchis că la adoptarea sentinței de condamnare, instanța de fond a ținut cont de semnele obiective ce țin de realizarea faptei comise de Petca Semion or, în cazul dat, suntem în prezența unei tentative de omor, deoarece inculpatul a avut intenția directă de lipsire a victimei de viață.

Astfel, instanța de apel a menționat și faptul că, scopul inculpatului Petca Semion era de a săvârși omorul, însă din motive independente de voința sa și anume falsa impresie că a realizat infracțiunea de omor, dar și acordarea în mod urgent a ajutorului medical victimei, decesul nu a survenit.

În împrejurarea în care inculpatul Petca Semion a comis infracțiunea, este îndreptățită agravarea răspunderii penale, devreme ce aceasta a atentat la viața victimei.

În cazul dat și în circumstanțele date inculpatul Petca Semion a avut intenția directă, să lipsească de viață victima.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La aplicarea felului și măsurii de pedeapsă inculpatului Petca Semion, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele reale și personale.

Astfel, instanța de apel a luat în considerație faptul că inculpatul Petca Semion, săvârșind infracțiunea prevăzută de art. 27,145 alin.(1) Cod penal, a atentat la viața persoanei, adică la valorile supreme, ocrotite atât de Constituția Republicii Moldova, cât și de legea penală, iar orice atentat la aceste valori este pasibil de pedeapsă.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond a ținut cont de asemenea și de prevederile art. 75 Cod penal, care stipulează că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de motivul infracțiunii și de urmările ei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, totodată pedeapsa dată urmând a fi și o măsură de prevenire în comitere a infracțiunilor din partea altor persoane.

Instanța de apel a conchis că în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prevăzută de art. 27,145 alin.(1) Cod penal și-a găsit confirmare.

Instanța de apel a concluzionat că, reieșind din specificul cauzei date, în privința inculpatului Petca Semion corect a fost aplicată de către instanța de fond pedeapsa închisorii, pe un termen de 10 ani, adică minimul special al pedepsei prevăzută de lege pentru această infracțiune, cu toate că inculpatul Petca Semion Isache anterior a fost condamnat, inclusiv pentru o infracțiune similară, având și antecedente penale (Vol. I, f. d. 104). De asemenea, s-a ținut cont că, violarea de domiciliu și tentativa de omor intenționat au fost comise de Petca Semion Isache în ziua în care a fost eliberat din

penitenciar, fapt ce denotă pericolul social sporit pe care acesta îl prezintă pentru societate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar la data de 10 octombrie 2016 (conform ștampilei de pe plic) de către inculpatul Petca Semion, prin care fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei pe capătul învinuirii privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul Ghervas Iurie a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Petca Semion, menționând că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală, precum și în baza art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, ca declarat peste termen.

La fel, procurorul menționează că, inculpatul contrar cerințelor obligatorii stipulate în art.430 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, nu a argumentat ilegalitățile hotărârii atacate și nu a invocat în ce constă problema de drept de importanță generală abordată pe cauză în speța dată.

Din materialele cauzei penale rezultă că, hotărârea instanței de apel a fost pronunțată integral la 28.06.2016 (f.d.170), în aceeași zi fiind înmănată excortei (f.d. 171) și la 22.07.2016 instituția penitenciară a informat instanța că sentința a fost pusă în executare (f. d. 176), iar recursul ordinar motivat a fost declarat la 10.10.2016 (f.d. 281), adică peste 3 luni și 10 zile de la expirarea termenului stabilit de lege.

7. Verificând argumentele recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (în red. 05.04.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, la data de 31 mai 2016 la pronunțarea dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, inculpatul Petca Semion și avocatul acestuia – Șeptelici Andrei au fost prezenți și totodată au fost informați că pronunțarea deciziei motivate v-a avea loc pe data de 28 iunie 2016, aceștia neprezentându-se la data aceasta (f. d. 156-159).

Prin inscripția de pe copia deciziei instanței de apel (f.d. 189, vol. II) rezultă că inculpatul Petca Semion a primit-o pe 29.06.2016, fapt pentru ce s-a și semnat menționând că nu are obiecții.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 28 iunie 2016 a expirat la 29 iulie 2016.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul declarat de inculpatul Petca Semion a fost declarat la 10 octombrie 2016, adică peste mai mult de 100 zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Astfel, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Reieșind din aceste circumstanțe se constată, că termenul de 30 zile de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de inculpatul Petca Semion, deoarece recursul în cauză a fost declarat de el la 10 octombrie 2016, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul în cauză a fost depus peste termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Mai mult, recurentul nici nu a solicitat repunerea în termen a recursului ordinar.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat la 10 octombrie 2016 de inculpatul Petca Semion este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Petca Semion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe **Petca Semion Isache**, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 ianuarie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin